

Edward Bach
M. B., B. S., M. R. C. S., L. R. C. P., D. P. H.

Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije

Konačno izdanje

PRVO IZDANJE: 1933.

NOVO I IZMIJENJENO IZDANJE: 1934.

NOVO I PROŠIRENO IZDANJE: 1936.

DRUGO PROŠIRENO IZDANJE: 1941.

KONAČNO IZDANJE IZ 1941. S BIBLIOGRAFSKIM UVODOM I BILJEŠKAMA: 2011.

Naslov izvornika: *the twelve healers and other remedies*

© 2011, 2015 The Bach Centre

Umnožavanje i distribucija ove publikacije dozvoljeni su samo u nekomercijalne svrhe, pod uvjetom da ništa nije prepravljano. Sva ostala prava pridržana.

1.0

Prevela s engleskog jezika: dr. sc. Ana Šafran, BFRP

Lektorirala: Viktorija Tomšić, prof.

The Dr Edward Bach Centre
Mount Vernon
Bakers Lane
Brightwell-cum-Sotwell
Oxon OX10 0PZ
United Kingdom

Ova metoda izlječenja je spremna, javno objavljena i dana je da se ljudi poput vas mogu njome slobodno služiti, da pomognete sami sebi, bilo u bolesti bilo da vas održi zdravima i snažnima.

- Edward Bach, govor održan na njegov
50. rođendan
24. rujna 1936.

UVOD UREDNIKA

Naziv *The Twelve Healers and Other Remedies* (Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije, op. prev.) temelji se na izdanju časopisa *Homoeopathic World* iz veljače 1930. godine. U tom je izdanju, pod naslovom „Some New Remedies and New Uses” (Neke nove remedije i nove primjene, op. prev.), doktor i homeopat Edward Bach objavio saznanja o pet ljekovitih biljaka, od kojih su tri – *Impatiens*, *Mimulus* i *Clematis* – bile polazna točka za sustav Bachovih cvjetnih esencija. To su bile homeopatske remedije, pripremljene pomoću trituracije i sususije. Priprema cvjetnih esencija kakve poznajemo danas započela je kasnije te godine, kada je otkriven novi način pripreme putem metode sunčanja.

Do 1932. godine broj cvjetnih esencija porastao je na dvanaest, a Bach ih je opisao u knjižici pod naslovom *Free Thyself* (*Oslobodi sebe*, op. prev.). Iduće je proljeće, 1933. godine, već bio u potrazi za novim cvjetnim esencijama, no ipak je pronašao vremena da napiše i objavi nove tekstove, uključujući dva članka – „Twelve Great Remedies” (Dvanaest velikih cvjetnih esencija, op. prev.) i „Twelve Healers” (Dvanaest iscjelitelja, op. prev.), od kojih je ovaj drugi tiskan u Epsomu, a knjižica *The Twelve Healers* (Dvanaest iscjelitelja, op. prev.) tiskana je u Marlowu. Mnogo godina kasnije Nora Weeks se prisjetila kako je ovaj zadnji rukopis

...bio tiskan lokalno u obliku brošure. On je [Bach] odlučio prodavati ga za dva penija po jednom primjerku, da bi si svi mogli priuštiti kupnju knjižice i kako bi im ove biljne esencije mogle biti od pomoći. Nadao se da će tako moći pokriti troškove tiskanja brošure jer je, kao i obično, posjedovao ograničena novčana sredstva. No, nikad ih zapravo nije naplaćivao. On je slao primjerke svima koji su ih tražili, i nikad se nije sjetio zatražiti dva penija zauzvrat.¹

Bach je u kolovozu 1933. godine pisao poduzeću The CW Daniel Company, koje je nekoliko godina ranije objavilo njegovu knjigu *Heal Thyself* (Izliječi sebe, op. prev.). Poslao im je primjerak svoje brošure *The Twelve Healers* (Dvanaest iscjelitelja, op. prev.) i neke dodatne materijale pisane na pisačkoj mašini pod naslovom „The Four Helpers” (Četiri pomagača, op. prev.) u kojima je predstavio cvjetne esencije koje je pronašao te godine. Daniels je te jeseni objavio knjigu *The Twelve Healers and Four Helpers* (Dvanaest iscjelitelja i četiri pomagača, op. prev.), a godinu dana kasnije, u srpnju 1934. godine, objavio je drugo izdanje koje je sadržavalo dodatne tri cvjetne esencije: *The Twelve Healers and Seven Helpers* (Dvanaest iscjelitelja i sedam pomagača, op. prev.).

Bach je do jeseni 1935. godine otkrio novih devetnaest cvjetnih esencija, kao i metodu pripreme prokuhavanjem. S ukupnim brojem od 38 cvjetnih esencija proglasio je ovaj sustav potpunim. Pisao je poduzeću The CW Daniel Company i zatražio od njih, kao privremeno rješenje, tiskanje dvostranog

1 Nora Weeks, *The Medical Discoveries of Edward Bach* (Medicinska otkrića Edwarda Bacha, op. prev.), XVI. poglavlje.

letka s kratkim informacijama o novim cvjetnim esencijama, koji bi umetnuli u preostale zalihe knjige *Dvanaest iscjelitelja i sedam pomagača*. Uskoro je krenuo s pisanjem nove, konačne verzije te knjige.

U posljednjem su izdanju cvjetne esencije prikazane na potpuno drugačiji način. U prvom izdanju, izdavača CW Daniel, Bach je podijelio cvjetne esencije na *iscjelitelje* (dvanaest glavnih cvjetnih esencija) i *pomagače* (sedam cvjetnih esencija za dugotrajna stanja koje su se koristile kada izbor iscjelitelja nije bio jasan). Kako je sada morao uključiti novih devetnaest cvjetnih esencija u sustav, teoretizirao je da bi svaka nova cvjetna esencija mogla biti povezana s jednim od iscjelitelja ili pomagača.

Radio je na toj zamisli neko vrijeme – no, ona nikad nije bila dovršena. Možda se to nije uklapalo u onu savršenu jednostavnost u koju je toliko vjerovao. Možda neke cvjetne esencije nisu prirodno sjele na svoje mjesto. Gotovo je sigurno da je sumnjao je li tako postavljen sustav od ikakve praktične koristi: „...trideset osam različitih stanja... jednostavno opisanih” sasvim je dovoljno „da se pronađe sadašnje stanje ili kombinacija sadašnjih stanja i da se daju potrebne cvjetne esencije.”² Je li uopće važno jesu li osobe koristile iscjelitelje ili pomagače, ni jedno od to dvoje ili oboje?

Na kraju je Bach u potpunosti odbacio tu podjelu na iscjelitelje i pomagače, te je umjesto toga razvrstao tih 38 cvjetnih esencija pod sedam naslova. Bio je toliko temeljit u svojim izmjenama da su izdavači bili zabrinuti oko toga kako će čitatelji prihvatiti tolike promjene. Oni su odgovorili autoru:

2 Iz Bachova Uvoda u *Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije*; vidi stranicu 14.

Primijetili smo da ste zadržali naslov *Dvanaest iscjelitelja*, no, knjiga u sadašnjoj formi ne ukazuje na to o kojih je to dvanaest iscjelitelja riječ. Predlažemo da dvanaest iscjelitelja označite zvjezdicom i da u uvod uključite napomenu o tome.³

Bach je ignorirao zahtjev da istakne prvih dvanaest cvjetnih esencija, ali je dodao nekoliko rečenica na kraj Uvoda da objasni naslov. Izdavači su u fazi korekture sami dodali zvjezdice, kao i svoju zaključnu rečenicu:

Mi smo [...] uzeli slobodu da uz vašu dodatnu zabilješku u Uvodu dodamo sljedeće: „Prvobitnih dvanaest je označeno zvjezdicom.” Dodali smo zvjezdice uz imena u poglavlju o cvjetnim esencijama [*sic*] i na popisu imena.⁴

Gotova knjiga, *The Twelve Healers and Other Remedies* (*Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije*, op. prev.), objavljena je na Bachov 50. rođendan, 24. rujna 1936. godine. U skladu s autorovim uputama, izdavač je povukao iz prodaje i uništio preostale zalihe prethodnih izdanja. Prema sjećanjima Nore Weeks,

uvijek je bio običaj uništiti bilo kakve zabilješke koje je pisao za vrijeme svojih istraživanja čim je došao do konačnog zaključka i objavio rezultat. Smatrao je

3 Pismo poduzeća The CW Daniel Co Ltd upućeno Edwardu Bachu 27. srpnja 1936.

4 Pismo poduzeća The CW Daniel Co Ltd upućeno Edwardu Bachu s datumom 31. srpnja 1936.

da tako neće postojati proturječne informacije koje bi zbunjivale čitatelje. Njegov je cilj bio učiniti liječenje bolesti jednostavnim i time ukloniti strah koji je prisutan u umovima većine ljudi pri samoj pomisli na bolest.⁵

Izdanje iz 1936. godine zadnje je izdanje koje je pripremljeno za života dr. Bacha. No, samo nekoliko tjedana nakon njegovog objavljivanja, pisao je o potrebi prilagođavanja teksta kako bi očuvao jednostavnost potpunog sustava. „Kada dođe vrijeme za iduće izdanje *Dvanaest iscjelitelja*”, pisao je svom prijatelju Victoru Bullenu, „trebamo staviti duži uvod, koji čvrsto ističe bezopasnost, jednostavnost i čudotvorne moći iscjeljenja cvjetnih esencija.”⁶

Bach je diktirao taj duži uvod svojoj asistentici Nori Weeks dana 30. listopada 1936. godine. To je bilo jedno od njegovih zadnjih djelovanja u životu. Mjesec dana kasnije, 27. studenog, preminuo je u snu.

Kao što je obećala, Nora Weeks je poslala taj novi materijal poduzeću The CW Daniel Company početkom prosinca 1936. godine. To je jedina značajna promjena učinjena tijekom tiskanja izdanja iz 1941. godine, tako da se ovaj tekst, pisan u potpunosti Bachovim riječima⁷, može smatrati konačnom verzijom ove knjige.

Knjiga *The Twelve Healers and Other Remedies (Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije, op. prev.)* od tada je

5 Nora Weeks, *The Medical Discoveries of Edward Bach (Medicinska otkrića Edwarda Bacha, op. prev.)*, XX. poglavlje

6 Pismo Victoru Bullenu datirano 26. listopada 1936.

7 Osim sitnih izmjena na jednom mjestu, koje je učinila Nora Weeks u izdanju iz 1941. godine: vidi bilješku na stranici 33.

neprekidno tiskana. Prevedena je na većinu glavnih jezika, iako ne uvijek uspješno, te je objavljena u bezbroj izdanja. Tijekom godina su izvorni opisi cvjetnih esencija ostali nedirnuti poput svetog pisma⁸. No, ostali dijelovi teksta su bili podložni izmjenama i aktualiziranju. Prema Bachovim uputama, čuvari Bachova centra uvijek su tretirali *Dvanaest iscjelitelja* kao živi tekst, čiji je zadatak bio prezentirati i očuvati jednostavnost sustava.

Međutim, svijet se promijenio, te više nije toliko važno paziti da je knjiga *Dvanaest iscjelitelja* stalno aktualizirana. Postoje drugi načini prezentiranja detaljnih informacija o doziranju i radu sa životinjama i tako dalje: na internetskim stranicama, društvenim mrežama, seminarima, kao i putem stručnih knjiga o svemu: od izbora cvjetnih esencija za konje do pripreme vlastitih cvjetnih esencija.

Danas je veći izazov poštovati izvorni rad Edwarda Bacha i njegove želje za budućnost tog sustava. On bi bio razočaran kad bi izdanja koja su prethodila onome iz 1936. godine bila ponovno objavljena, te korištena da se drugačije tumači i zakomplicira konačan sustav. Smatramo da je došlo vrijeme da se ponovno stavi naglasak na konačno izdanje iz 1941. godine, bez da se promijeni i jedna riječ, ali s bilješkama ispod teksta, koje će čitatelje voditi kroz djelo.

Istovremeno radimo s registriranim praktičarima Bachove fondacije diljem svijeta da bismo ponovno preveli njegova temeljna djela na što je više moguće jezika. Mnogi postojeći prijevodi sadrže značajne greške, a priprema konačnih izdanja na stranim jezicima već je odavno trebala biti

8 Iznimka je brisanje jedne rečenice iz Bachova opisa Rock Rose – vidi bilješku u glavnom tekstu.

gotova.

Jesen 2011. godine, kada se obilježava 75. godišnjica smrti dr. Bacha i 125. godišnjica njegova rođenja, čini se kao prikladno vrijeme za predaju ovog poklona.

Judy Ramsell Howard
Stefan Ball

*THE
TWELVE HEALERS*

and Other Remedies

By

Edward Bach

M.B., B.S., M.R.C.S., L.R.C.P., D.P.H.

UVOD

Ovaj sustav liječenja najsavršeniji je sustav koji je dan čovječanstvu od pamtivijeka.⁹ On ima snagu liječiti bolesti, a zbog svoje je jednostavnosti pogodan za korištenje u kućanstvima.

Upravo je njegova jednostavnost, zajedno s njegovim učincima liječenja, ono što ga čini tako predivnim.

Ovaj sustav ne zahtijeva nikakvu znanost i nikakvo posebno znanje, osim jednostavnih metoda koje su ovdje opisane, a oni koji će zaprimiti najveće koristi od ovog Božjeg dara budu oni koji zadrže ovu metodu jednostavnom kakva ona jest – oslobođenu od znanosti i teorija – jer je sve u Prirodi jednostavno.

Ovaj sustav iscjeljenja, koji nam je Božanski otkriven, pokazuje da zapravo naši strahovi, naše zabrinutosti, naše uznemirenosti i slični osjećaji otvaraju put bolestima. Prema tome, kada rješavamo svoje strahove, svoje zabrinutosti, svoje uznemirenosti i slične osjećaje, mi ne samo da se oslobađamo svojih bolesti već nas ove Biljke koje su nam dane Milošću Tvorca svega, rješavaju naših strahova i zabrinutosti, te nas čine sretnijima i zadovoljnijima.

S obzirom na to da te Biljke liječe naše strahove, naše uznemirenosti, naše zabrinutosti, naše mane i naše slabosti, prvo njih trebamo pronaći, a kada to učinimo, tada će bolest, ma kakva ona bila, nestati.

9 Prvih je sedam paragrafa Uvoda diktirao Bach nakon što je objavljeno izdanje iz 1936. godine. Vidi Uvod urednika za više informacija.

Ne treba dalje ništa govoriti jer će razuman um sve ovo shvatiti. Neka bude što više takvih koji imaju razumijevanja za takav način razmišljanja, koji nisu opterećeni znanošću, koji će koristiti te Božje Darove kao pomoć i blagoslov svima oko sebe.

Prema tome, iza svih bolesti stoje naši strahovi, naše uznemirenosti, naša pohlepa, naše sklonosti i averzije. Pronađimo ih i iscijelimo ih pa će njihovim iscjeljenjem nestati svaka bolest od koje bolujemo.

Od pamtivijeka je poznato da su putem Providnosti u Prirodu postavljene ljekovite biljke i drveća s božanskim svojstvima da bi liječili i sprečavali bolesti.¹⁰ Cvjetne esencije iz Prirode koje su opisane u ovoj knjizi dokazale su da imaju veći blagoslov od drugih da obavljaju svoj zadatak milosrđa i da im je dana moć izlječenja svih vrsta bolesti i patnji.

Prilikom liječenja ovim cvjetnim esencijama nikakav značaj se ne pridaje vrsti bolesti. Liječi se pojedinac i kada se on osjeća dobro bolest nestaje, jer je odbačena uslijed povećanja zdravlja.

Svi znamo da ista bolest može imati različiti učinak na različite ljude. Zato treba liječiti te učinke jer nas oni vode do pravog uzroka bolesti.

Um, kao najosjetljiviji i najsenzibilniji dio tijela, ukazuje na početak i na tijek bolesti mnogo jasnije nego tijelo, pa je stoga stanje uma najbolji pokazatelj za cvjetnu esenciju ili esencije koje su potrebne.

Kod bolesti dolazi do promjene u raspoloženju, u odnosu na uobičajeno ponašanje, pa oni koji pažljivo

¹⁰ Ova rečenica označava početak uvoda kakav je bio u izdanju iz 1936. godine.

promatraju mogu primijetiti tu promjenu prije nego što se bolest očituje, a ponekad i mnogo ranije, pa se pravovremenim tretiranjem promjena u raspoloženju može spriječiti pojava simptoma bolesti. Kada je bolest prisutna duže vrijeme, također će nas raspoloženje bolesnika voditi prema odabiru prave cvjetne esencije.

Ne obazirite se na bolest, već se usmjerite samo na poglede na život osobe koja boluje.

Trideset osam različitih stanja je jednostavno opisano, te ne bi trebalo biti nikakvih poteškoća, ni za sebe ni za druge, kod prepoznavanja sadašnjeg stanja ili kombinacije sadašnjih stanja, da bi se dale potrebne cvjetne esencije za izlječenje.

Naslov,¹¹ *Dvanaest iscjelitelja*, zadržan je za ovu knjigu, jer je mnogim čitateljima već dobro poznat.

Kada je otkriveno prvih dvanaest cvjetnih esencija, olakšanje patnji je bilo toliko nesumnjivo i učinkovito, da je bilo neophodno odmah upoznati javnost s time, bez da se čeka otkrivanje preostalih dvadeset šest cvjetnih esencija, koje su upotpunile set. Originalnih dvanaest cvjetnih esencija označeno je zvjezdicom.

11 Ovaj i sljedeći paragraf dodani su u rukopisu tijekom pripreme za tisak izdanja iz 1936. Vidi Uvod urednika.

CVJETNE ESENCIJE
I dani razlozi za svaki¹²

12 Vidi izdanje iz 1936., u kojem je navedeno „Cvjetne esencije i razlozi za davanje svake”. Promjena teksta je vjerojatno tiskarska pogreška.

38 CVJETNIH ESENCIJA
nalazi se u okviru sljedećih
7 NASLOVA¹³

	<i>Stranica</i>
1. ZA STRAH	17
2. ZA NESIGURNOST	19
3. ZA NEDOSTATAK INTERESA ZA SADAŠNJOST	21
4. ZA USAMLJENOST	24
5. ZA PREOSJETLJIVOST NA TUĐE UTJECAJE I IDEJE	25
6. ZA OBESHREBRENJE I OČAJ	27
7. ZA PRETJERANU ZABRINUTOST ¹⁴ ZA DOBROBIT DRUGIH	31

13 Nazivi skupina temelje se na općenitim emocionalnim značajkama koje je Bach identificirao za svaku od sedam Bachovih nozoda. Bachove nozode su skupina homeopatskih remedija koje su pripremljene od bakterija, na kojima je Bach radio između 1919. i 1928. Vidi Nora Weeks, *The Medical Discoveries of Edward Bach (Medicinska otkrića Edwarda Bacha, op. prev.)*, V. i VI. poglavlje.

14 Izdanje iz 1941. velikim slovima navodi pojam „pretjerana zabrinutost”; za sadašnje izdanje smo to izmijenili da slijedi uzorak postavljen dva retka ranije kod pojma „preosjetljivost”.

ZA ONE KOJI IMAJU STRAH

*ROCK ROSE

Cvjetna esencija za prvu pomoć.¹⁵ Cvjetna esencija za sve hitne slučajeve, kada se čini da nema nade, za nezgode ili iznenadne bolesti, ili za situacije u kojima se pacijent osjeća jako preplašeno ili prestravljeno, ili kada je stanje toliko ozbiljno da uzrokuje veliki strah svima koji su u blizini. Ako pacijent nije pri svijesti, ova se cvjetna esencija može nanijeti na usnice. Moguće je da su pri tome potrebne i neke druge cvjetne esencije, primjerice, Clematis, ako se radi o dubokoj nesvjestici poput sna, ili Agrimony kada je u pitanju mučenje, i tako dalje.

*MIMULUS

Strah od poznatih stvari, bolesti, boli, nezgode, siromaštva, mraka, samoće i nesreće. Strahovi u svakodnevnom životu. Ti ljudi tiho i potajno podnose svoje poteškoće i ne govore o tome slobodno s drugima.

15 Ova prva rečenica je izbrisana iz većine kasnijih izdanja ove knjige. Dr. Bach je pripremio kombinaciju pet cvjetnih esencija i nazvao je „rescue remedy” („lijek za prvu pomoć”, odnosno, „cvjetne esencije za prvu pomoć”, op. prev.), pa su neki čitatelji bili zbunjeni kada je isti opis korišten za Rock Rose.

CHERRY PLUM

Strah od preopterećenosti uma, strah da će nas napustiti razum ili strah da ćemo učiniti užasne i strašne stvari, koje zapravo ne želimo učiniti i za koje znamo da su pogrešne, no ipak postoji pomisao ili nagon da ih učinimo.

ASPEN

Neodređen strah, strah od nepoznatog, kada se taj strah ne može objasniti, niti za njega postoji razlog.

No, pacijent ipak može biti prestravljen jer strahuje da će se nešto loše dogoditi, ali ne zna što.

Ti neodređeni neobjašnjivi strahovi mogu ga proganjati i danju i noću.

Osobe koje imaju ovaj strah ne usude se o tome pričati s drugima.

RED CHESTNUT

Za one koji ne mogu prestati biti zabrinuti za druge ljude.

Često više uopće nisu zabrinuti za sebe, već su izrazito zabrinuti za one ljude do kojih im je stalo te često žive u strahu da će se tim ljudima nešto loše desiti.

ZA ONE KOJI PATE OD NESIGURNOSTI

**CERATO*

Oni koji nemaju dostatno povjerenje u sebe da samostalno donesu odluku.

Oni neprestano traže savjete od drugih pa ih stoga drugi često pogrešno usmjeravaju.

**SCLERANTHUS*

Oni koji se muče zbog nemogućnosti da odluče između dviju stvari, kad im se prva stvar čini ispravnom, pa zatim druga.

To su često tihi ljudi koji se sami nose sa svojim poteškoćama i nisu skloni raspravljati o tome s drugima

**GENTIAN*

Oni koji se lako obeshrabre. Njihovo ozdravljenje dobro napreduje ili se njihov svakodnevni život dobro odvija, no čak i najmanja odgoda ili zastoj u napretku uzrokuje kod njih sumnju, koja ih uskoro obeshrabruje.

GORSE

Stanje velikog beznađa, oni su izgubili nadu da se još nešto može učiniti za njih.

Na nagovor drugih, ili da udovolje drugima, možda će isprobati različite terapije, ali će istovremeno uvjeravati one koji su oko njih da postoje vrlo male nade za oporavak.

HORNBEAM

Za one koji osjećaju da im nedostaje snage, mentalno ili fizički, da podnesu teret koji im je život donio. Svakodnevne obveze im se čine prezahtjevnima da bi ih ispunili, iako su u načelu uspješni u ispunjavanju svojih zadataka.

Za one koji vjeruju da neki dio uma ili tijela treba ojačati da bi lakše obavili svoj zadatak.

WILD OAT

Oni koji imaju ambicije da postignu nešto u svom životu, koji žele steći mnogo iskustava, koji žele uživati koliko je to god moguće i živjeti maksimalno ispunjen život.

Njihov je problem odlučiti kojim poslom se žele baviti. Iako imaju jake ambicije, nisu pronašli jedno zanimanje koje ih privlači više od svih ostalih.

To kod njih uzrokuje zastoje i nezadovoljstvo.

NEDOSTATAK INTERESA ZA SADAŠNJOST

**CLEMATIS*

Oni koji su sanjivi, pospani, koji nisu u potpunosti budni i koji nemaju interes za život. Tihi ljudi, koji nisu istinski sretni u svojim sadašnjim okolnostima, koji žive više u budućnosti nego u sadašnjosti, koji žive u nadi da će doći sretniji dani, kada će se njihovi ideali možda ostvariti. Kada su bolesni, ne trude se previše da bi ozdravili ili se uopće ne trude, a u određenim slučajevima se čak i vesele smrti, jer se nadaju da će ih tamo dočekati bolja vremena ili da će tamo ponovno sresti voljenu osobu koju su izgubili.

HONEYSUCKLE

Oni koji većinom žive u prošlosti, možda u vremenima kada su bili jako sretni, ili se prisjećaju izgubljenog prijatelja, ili razmišljaju o ambicijama koje nisu ostvarili. Oni ne očekuju doživjeti sreću u budućnosti kakvu su nekad imali.

WILD ROSE

Oni koji bez naizgled opravdanog razloga postanu rezignirani prema svemu što se događa, samo prolaze kroz život, prihvate stvari takve kakve jesu, bez ikakvog napora da poboljšaju stvari i pronađu neko zadovoljstvo. Oni su se u životnoj bitki predali bez pogovora.

OLIVE

Oni koji su prošli kroz mentalne i fizičke patnje pa su toliko iscrpljeni i umorni da osjećaju da nemaju više snage za poduzimanje bilo kakvog napora. Svakodnevni život je za njih naporan rad bez užitaka.

WHITE CHESTNUT

Za one koji ne mogu spriječiti da neželjene misli, ideje i rasprave ulaze u njihov um. To se uobičajeno događa u situacijama koje nisu dovoljno snažne da bi zaokupile njihovu pažnju.

To su misli koje izazivaju zabrinutost i koje ostaju prisutne, ili one koje se vraćaju nakon što su nakratko odbačene. Čini se da te misli stalno kruže u krug i uzrokuju mentalnu torturu.

Prisutnost tih neugodnih misli onemogućuje mir i ne dozvoljava da osoba razmišlja samo o dnevnim obvezama ili užicima.

MUSTARD

Za one koji su skloni razdobljima potištenosti, ili čak očaja, kao da ih je tamni oblak zasjenio i sakrio svijetlo i radost u životu, a kad nije moguće dati bilo kakav razlog ili objašnjenje za takve napadaje.

Pod tim im je okolnostima gotovo nemoguće izgledati sretno ili veselo.

CHESTNUT BUD

Za one koji ne iskoriste priliku da nauče lekcije svakodnevnog života kroz promatranje i iskustvo, već im za to treba duže vrijeme nego drugima.

Iako je nekim ljudima dovoljno jedno iskustvo da nešto nauče, ovim je ljudima potrebno više, ponekad i nekoliko takvih iskustava, prije nego što nauče lekciju.

Prema tome, na njihovu žalost, događa im se da moraju napraviti istu pogrešku nekoliko puta, dok bi drugima jedna pogreška bila dovoljna. Promatranjem drugih ljudi može se izbjeći i nastanak one prve pogreške.

USAMLJENOST

*WATER VIOLET

Za one koji u zdravlju ili bolesti vole biti sami. Vrlo tihi ljudi, koji se kreću bez imalo buke, pričaju vrlo malo i blago. Vrlo neovisni, sposobni i samouvjereni. Gotovo da ne mare za mišljenje drugih. Oni su samotnjaci, ostave ljude same i idu svojim putem. Često su pametni i talentirani. Njihov mir i staloženost blagoslov su za sve oko njih.

*IMPATIENS

Oni koji su brzi u mislima i djelima, te koji sve stvari žele obaviti bez oklijevanja ili odgode. Kada su bolesni, oni su nemirni jer žele žuran oporavak.

Vrlo im je teško pronaći strpljenje za ljude koji su spori jer to smatraju pogrešnim i gubitkom vremena, pa stoga pokušavaju ubrzati te ljude na bilo koji način.

Često preferiraju raditi i razmišljati sami kako bi mogli sve učiniti tempom koji njima odgovara

HEATHER

Oni koji uvijek traže društvo, s bilo kime tko im je dostupan, jer imaju potrebu pričati o vlastitim problemima s drugima, bez obzira na to s kime razgovaraju. Vrlo su nesretni ako moraju biti sami, čak i na kratko vrijeme.

PREOSJETLJIVOST NA TUĐE UTJECAJE I IDEJE

**AGRIMONY*

Vedri, raspoloženi i šaljivi ljudi koji vole mir i koji su rastreseni zbog prepirke ili svađe, pa će se stoga biti popustljivi da bi ih izbjegli.

Iako u pravilu imaju probleme zbog koji su na mucu i zabrinuti u umu ili tijelu, oni skrivaju svoje brige iza svog humora i šala te ih obično smatramo vrlo dobrim prijateljima koje je vrijedno poznavati. Često u prevelikim količinama konzumiraju alkohol ili drogu da bi ih to podiglo i pomoglo im da podnesu svoje poteškoće s vedrim licem.

**CENTAURY*

Ljubazni, tihi, nježni ljudi koji pretjerano služe drugima. Oni se preopterećuju tim služenjem.

Ta njihova želja ih toliko obuzme da postanu više sluge nego dobrovoljni pomagači. Njihova dobra narav vodi do toga da naprave i više nego što je bio njihov zadatak, pa zbog toga često zapostave svoju vlastitu misiju u životu.

WALNUT

Za one koji imaju jasne ideale i ambicije u životu te ih ispunjavaju, ali su u rijetkim prilikama u napasti da odstupe od svojih vlastitih ideja, ciljeva i posla zbog entuzijazma, uvjerenja ili snažnih mišljenja drugih ljudi.

Ova cvjetna esencija pruža postojanost i zaštitu od vanjskih utjecaja.

HOLLY

Za one koje ponekad obuzmu misli poput ljubomore, zavisti, osvete i sumnjičavosti.

Za različite oblike ljutnje.

U sebi osjećaju veliku patnju i često su nesretni bez ikakvog stvarnog razloga za to.

ZA OBESHABRENJE I OČAJ

LARCH

Za one koji smatraju da nisu dovoljno dobri ili sposobni kao oni koji su oko njih, koji očekuju neuspjeh, koji misle da nikad neće uspjeti, pa stoga ne poduzimaju poduhvate, ili se ne potrudite dovoljno da bi uspjeli.

PINE

Za one koji okrivljuju sami sebe. Čak i kada su uspješni oni misle da¹⁶ su mogli napraviti bolje i nikad nisu zadovoljni svojim naporima ili rezultatima. Oni su marljivi i mnogo pate zbog nedostataka koje si sami pripisuju.

Ponekad preuzimaju odgovornost čak i za neke greške koje su počinili drugi ljudi.

16 Riječ „that” (engl., op. prev.) nije navedena u većini kasnijih izdanja. (Ova se bilješka odnosi na originalno izdanje na engleskom jeziku. Engleska riječ „that”, koja je ovdje prevedena s „da”, ne mijenja gramatičku točnost i smisao rečenice kada se ispusti, op. prev.)

ELM

Oni koji dobro obavljaju svoj posao, slijede svoj životni poziv i nadaju se da će postići nešto značajno u životu, što je često za dobrobit čovječanstva.

Povremeno im se javljaju razdoblja depresije kada osjećaju da im je zadatak koji su preuzeli pretežak i da ga nije moguće izvršiti naporima jednog ljudskog bića.

SWEET CHESTNUT

Za one trenutke koji se događaju nekim ljudima, kada je njihova patnja toliko velika da se čini nepodnošljivom.

Kada se čini da su um ili tijelo dosegli granice svoje izdržljivosti i da se sada treba predati.

Kada se čini da nije preostalo ništa drugo osim propasti i uništenja.

STAR OF BETHLEHEM

Za one koji su u velikoj nevolji i u uvjetima koji ih čine jako nesretnima.

Šok nakon loše vijesti, gubitak drage osobe¹⁷, užas koji slijedi nakon nesreće i slično.

Onima koji odbijaju tješnje¹⁸ ova cvjetna esencija donosi olakšanje.

17 U izdanjima nakon ovog, riječ „some one” (engl., op. prev.) uobičajeno je pisana kao „someone”. Nama se više sviđala „some one” jer se podudara s Bachovim opisom Clematis, gdje je napisao „some beloved one” (na hrvatskom: voljena osoba, ova se bilješka odnosi na englesko izdanje, op. prev.).

18 U većini kasnijih izdanja je stavljen zarez iza riječi „tješnje”.

WILLOW

Za one koje je zadesila neka nevolja ili nesreća, a koju teško prihvaćaju. Skloni su jadikovanju ili ogorčenju jer život ocjenjuju prema tome koliko im uspjeha donosi.

Osjećaju da nisu zaslužili takvu nevolju i da je to nepravedno te postaju ogorčeni.

Često gube interes i ne poduzimaju više one aktivnosti¹⁹ u životu u kojima su prije uživali.

OAK

Za one koji se jako naprežu i bore da bi ozdravili ili u svakodnevnom aktivnostima u životu. Oni će isprobati jednu stvar za drugom, mada se njihov slučaj čini beznadežnim.

Oni će se ustrajno boriti. Oni nisu zadovoljni sa sobom ako ih bolest ometa u obavljanju njihovih dužnosti ili u pomaganju drugima.

To su hrabri ljudi, koji se bore protiv velikih poteškoća, koji i dalje poduzimaju napore bez da ikada izgube nadu.

CRAB APPLE

To je cvjetna esencija za čišćenje.

Za one koji osjećaju da nešto u svezi njih nije čisto.

Često je to nešto što se čini beznačajnim. U nekim situacijama može se raditi o ozbiljnoj bolesti koju gotovo zanemaruju u usporedbi s tom jednom stvari na koju su

¹⁹ Većina kasnijih izdanja sadrži ovu rečenicu „Često gube interes i manje su aktivni...”

usredotočeni.

U oba se slučaja oni žele osloboditi te jedne određene stvari koja je u njihovom umu najveća i koja se čini toliko značajnom za njih da ju je potrebno izliječiti.

Postanu potišteni ako liječenje ne uspije.

S obzirom na to da je ova cvjetna esencija čistač, ona pomaže kod čišćenja rana ako pacijent ima razloga vjerovati da je neki otrov ušao u njegovo tijelo koje treba očistiti.

PRETJERANA ZABRINUTOST ZA DOBROBIT DRUGIH

**CHICORY*

Oni koji se puno brinu za potrebe drugih. Skloni su pretjeranoj brizi za djecu, rodbinu i prijatelje te uvijek traže nešto što treba ispraviti. Stalno ispravljaju ono što smatraju pogrešnim i uživaju u tome. Čeznu za time da su oni do kojih im je stalo blizu njih.

**VERVAIN*

Oni s fiksnim principima i idejama, za koje su uvjereni da su ispravni, i koje vrlo rijetko mijenjaju.

Imaju veliku želju preobratiti sve oko sebe na svoje poglede na svijet.

Imaju snažnu volju i mnogo hrabrosti kada snažno vjeruju u te stvari koje žele prenijeti drugima.

Kada ih zahvati bolest, oni se nastavljaju boriti mnogo duže od ostalih, koji bi mnogo prije od svega odustali.

VINE

Jako sposobni ljudi, koji su svjesni svojih sposobnosti i uvjereni u uspjeh.

S obzirom na to da su toliko samouvjereni, smatraju da je za dobrobit drugih da ih uvjere da rade stvari na isti način kao što to rade oni, ili na način koji oni smatraju ispravnim. Čak i kad su bolesni, oni daju naredbe onima koji brinu o njima.

Mogu biti od velike pomoći u hitnim slučajevima.

BEECH

Za one koji osjećaju potrebu da vide više dobrih i lijepih stvari u svemu što ih okružuje. Iako im se mnogo toga čini pogrešnim, oni imaju mogućnost vidjeti ono što je u tome pozitivno. Stoga, imamo priliku biti tolerantniji, popustljiviji i da imamo više razumijevanja za različite načine na koji svaki pojedinac i sve stvari rade na postizanju vlastitog konačnog savršenstva.

ROCK WATER

Oni koji su vrlo strogi prema sebi kada je u pitanju način na koji žive. Oni si uskraćuju mnoge životne radosti i užitke jer smatraju da to može utjecati na njihov rad.

Oni su strogi prema sebi. Žele biti zdravi, snažni i aktivni pa će učiniti sve što je potrebno da to postignu. Oni se nadaju da će drugima biti primjer i da će drugi slijediti njihove ideje, te da će tako postići bolje stanje.

UPUTE

Za one koji ne mogu liječiti sami sebe i koji ne mogu pripremiti svoje pripravke, tretman i cvjetne esencije se mogu dobiti na zahtjev kod:²⁰

SJEDIŠTE:

ČLANOVI TIMA DR. BACHA²¹
„Wellsprings”²² i „Mount Vernon”²³,
Sotwell, Wallingford,
Berks.²⁴

Cvjetne esencije se također mogu nabaviti kod sljedećih ljekarnika:

-
- 20 Osim dužeg uvoda koji je Bach diktirao prije smrti, stranice 34 i 35 su jedine stranice po kojima se razlikuju izdanja iz 1941. i 1936. godine. Nora Weeks je to izmijenila da bi upoznala čitatelje s informacijom da se cvjetne esencije mogu nabaviti u Bachovu centru te da je dostupna i pomoć kod odabira esencija. Vidi stranicu 26 kopije izdanja iz 1936. godine na www.bachcentre.com/centre/download/healers1936.pdf.
- 21 Tim iz 1941. godine sačinjavali su Nora Weeks (asistentica i biografinja dr. Bacha), Victor Bullen i Mary Tabor.
- 22 Wellsprings je pripadao Mary Tabor, a Bach ga je koristio za primanje pacijenata i kao adresu za svoju korespondenciju. Mary Tabor je napustila tim i odselila se tijekom 1940-ih godina. Kuća, koja još uvijek postoji, u privatnom je vlasništvu.
- 23 Bach i Nora Weeks uselili su u Mount Vernon 1934. godine. Danas je Mount Vernon u vlasništvu The Dr Edward Bach Healing Trust, registrirane dobrotvorne organizacije, te je sjedište Bachova centra. Vidi Judy Ramsell Howard, *The Story of Mount Vernon (Priča o Mount Vernonu, op. prev.)*.
- 24 Sotwell je bio dio okruga Berkshire do 1974. godine, kada je područje oko Wallingforda i Didcota pripalo okrugu Oxfordshire prema odluci lokalne vlasti iz 1972. godine.

Messrs. KEENE & ASHWELL,²⁵
38 New Cavendish Street,
London, W.1.

Messrs. NELSON & CO., LTD.,²⁶
73 Duke Street,
Grosvenor Square,
London, W.I.

Originalne bočice (tzv. „Stock bottles”, op. prev.):

	s.	d. ²⁷
Jedna esencija .	.	8 (poštarina 2 d.)
Dvanaest esencija .	5	0 (poštarina 4 d.)
Potpuni set od 38 .	15	0 (poštarina 6 d.)

25 Keene & Ashwell više ne posluje. Danas je na toj adresi poduzeće za isporuku opreme za vinske podrumce.

26 The Nelsons Homoeopathic Pharmacy još uvijek posluje u Duke Streetu, te se i dalje bavi cvjetnim esencijama: Nelsons proizvodi i prodaje cvjetne esencije pod nazivom *Bach® Original Flower Remedies (Originalne cvjetne esencije dr. Bacha, op. prev.)*.

27 Te cijene iz 1941. izražene su u valuti koja je prethodila decimalnom sustavu: šiling (s.) tada je vrijedio kao današnja kovanica od 5 penija, a svaki šiling se sastojao od dvanaest penija (d.). Potpuni set cvjetnih esencija plus poštarina tada je stajao oko 78 p.

METODE DOZIRANJA²⁸

S obzirom na to da su sve cvjetne esencije prirodne i bezopasne, nema straha od predoziranja ili prečestog korištenja. Potrebne su samo male količine da bi djelovale kao jedna doza. Ni jedna cvjetna esencija ne može naškoditi osobi ako se ispostavi da je odabrana pogrešna cvjetna esencija za taj slučaj.

Da biste pripremili kapi, uzmite dvije kapi iz originalne bočice i dodajte ih u malu bočicu koja je skoro do vrha napunjena vodom. Ako je potrebno bočicu koristiti duže vrijeme, možete dodati brendi koji će poslužiti kao konzervans.

Ova bočica služi za uzimanje doza. Nekoliko kapi iz osobne bočice može se dodati u malo vode, mlijeka ili neku drugu tekućinu, i to je sve što vam je potrebno.

U hitnim slučajevima se doze mogu davati svakih nekoliko minuta, dok ne dođe do poboljšanja. U akutnim slučajevima se doza uzima svakih pola sata, a u slučajevima gdje tegobe postoje duže vrijeme svakih dva do tri sata, ili češće ili rjeđe, što ovisi o tome kada pacijent osjeća potrebu da popije dozu.

28 Upute za doziranje znatno su izmijenjene u kasnijim izdanjima *The Twelve Healers (Dvanaest iscjelitelja, op. prev.)* da bi se udovoljilo upitima i zabrinutostima korisnika cvjetnih esencija. Usporedi primjerice stranice 23 i 24 u www.bachcentre.com/centre/download/healers.pdf, izdanje Bachova centra iz 2009.

Ako je osoba bez svijesti, treba učestalo premazivati usnice.

Kad god su prisutni bolovi, ukočenost, upala ili drugi lokalni problemi, uz korištenje kapi može se nanijeti i losion. Dodajte nekoliko kapi iz bočice s osobnom mješavinom cvjetnih esencija u zdjelicu s vodom, pa u to namočite komadić tkanine i prekriti s njom zahvaćeni dio tijela. Mijenjajte obloge s vremena na vrijeme, prema potrebi.

Ponekad može biti koristan tretman kupanja u vodi ili korištenja vlažne spužve, u što ste dodali nekoliko kapi cvjetnih esencija.

METODE PRIPREME²⁹

Za pripremu tih cvjetnih esencija koriste se dvije metode.

METODA IZLAGANJA SUNCU

Zdjela od tankog staka gotovo se do vrha napuni vodom – najčišćom vodom koja je dostupna, po mogućnosti iz obližnjeg izvora.

Cvjetovi biljke se beru i odmah se stavljaju u zdjelu da plutaju na površini vode, tako da prekriju površinu vode. Ostavite zdjelu s cvjetovima na direktnom suncu tri ili četiri sata, ili kraće ako cvjetovi počnu venuti. Nakon toga se cvjetovi pažljivo izvade iz vode, a voda se toči u boce, do polovine boce. Nakon toga se boca napuni do vrha brendijem kako bi se očuvala cvjetna esencija. Te bočice su originalne bočice³⁰ i one se ne koriste za izravno uzimanje doza. Nekoliko

29 Nora Weeks je krajem 1970-ih godina odlučila povući knjigu o pripremi cvjetnih esencija, koju je napisala zajedno s Victorom Bullenom, zbog straha da će se sve cvjetne esencije, koje su pripremljene Bachovom metodom, biti smatrane dijelom Bachova sustava, neovisno o tome koje su biljke za to korištene. Većina ovog poglavlja je tada također izbrisana. Bachov Centar je ponovo objavio tu knjigu autora Weeks i Bullen 1998. godine. Vidi predgovor knjige *The Bach Flower Remedies: Illustrations and Preparations (Bachove cvjetne esencije: ilustracija i priprema, op. prev.)*.

30 Bach je koristio pojam „stock remedies” za majku tinkturu, te je priprema osobne bočice direktno iz majke tinkture. U stvari, uobičajen proces razrjeđivanja uključuje tri faze: energetizirana voda pomiješana s brendijem čini majku tinkturu. Majka tinktura se razrjeđuje u omjeru 2 kapi na 30 ml (1 oz) brendija da bi se dobile originalne bočice (tzv. „stock

se kapi uzima iz tih bočica i stavlja su drugu bočicu, koja je za pacijenta. Originalna bočica³¹ sadrži veću količinu. Bočice u ljekarnama treba koristiti na isti način.³²

Sljedeće cvjetne esencije se pripremaju na goreopisan način:

Agrimony, Centaury, Cerato, Chicory, Clematis, Gentian, Gorse, Heather, Impatiens, Mimulus, Oak, Olive, Rock Rose, Rock Water, Scleranthus, the Wild Oat, Vervain, Vine, Water Violet, White Chestnut Blossom.³³

Rock Water. Odavno je poznato da pojedini izvori i izvorska voda imaju moć iscjeljivanja ljudi te su takvi izvori postali poznati po tim osobinama. Bilo koji izvor za koji je poznato da ima moći izlječenja i koji je još uvijek očuvan u svom prirodnom stanju, nenarušenom od čovjeka, može se koristiti za pripremu ove Bachove esencije.

METODA PROKUHAVANJA

Preostale cvjetne esencije se pripremaju metodom prokuhavanja kako slijedi:

bottles”, kakve se danas mogu kupiti u ljekarnama, op. prev.). Cvjetne esencije iz originalne bočice se u trećem koraku razrjeđuju prije korištenja, kao što je opisano u odjeljku o Doziranju. Nije jasno zašto Bach ovdje navodi samo dvije faze ovog procesa. Vjerojatno je smatrao da druga faza nije bitna za one ljude koji će sami pripremati male količine cvjetnih esencija za osobnu upotrebu.

31 Umjesto „originalna bočica” čitaj „majka tinktura” – vidi prethodnu bilješku.

32 Bočice u ljekarnama predstavljaju standardne originalne bočice.

33 „White Chestnut Blossom”(cvijet bijelog kestena, op. prev.) tako je naveden da bi ga razlikovali od pupoljka istog drveta, koji se kristi za pripremu cvjetne esencije Chestnut Bud. Vidi metodu prokuhavanja ispod.

Prikupljeni uzorci, koji će uskoro biti opisani, prokuhavaju se pola sata u čistoj prirodnoj vodi.

Tekućina se procijedi i natoči u bočice, do polovine bočice. Kada se tekućina ohladi, natoči se brendi do vrha bočice, kao konzervans.

Chestnut Bud. Za ovu se cvjetnu esenciju³⁴ prikupljaju pupoljci s drva bijelog kestena, neposredno prije nego se on pretvori u list.

Kod ostalih cvjetnih esencija cvijet se treba koristiti zajedno s peteljkom ili stabljikom, te s mladim svježim lišćem, ako ga ima.

Sve navedene biljke mogu se naći kako rastu u prirodi na Britanskom otočju, osim Vine, Olive i Cerato, iako je nekima od njih izravno podrijetlo iz drugih zemalja duž središnje i sjeverne Europe, pa sve do sjeverne Indije i Tibeta.

Engleski i botanički nazivi za svaku cvjetnu esenciju su sljedeći:

* AGRIMONY	.	.	<i>Agrimonia Eupatoria</i> ³⁵
ASPEN	.	.	<i>Populus Tremula</i>
BEECH	.	.	<i>Fagus Sylvatica</i>
* CENTAURY	.	.	<i>Erythraea Centaurium</i> ³⁶

34 U izdanju iz 1941. piše „remdy“ (radi se o ispuštenom slovu u riječi „remedy“, u engleskom izdanju, op. prev.). Mi smo to ispravili u „remedy“ (cvjetna esencija, op. prev.), kako je to bilo u izdanju iz 1936.

35 Kod latinskih naziva se obično samo prva riječ piše velikim slovom, a ne druga: *Agrimonia eupatoria*. U ranijim izdanjima *Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije* obje su riječi pisane velikim slovom i mi to ovdje nismo ispravljali.

36 Latinski nazivi biljaka su regulirani Međunarodnim kodeksom botaničke nomenklature. Ova pravila se mijenjaju s vremena na vrijeme, tako da su

* CERATO	.	.	<i>Ceratostigma</i>
<i>Willmottiana</i> ³⁷			
CHERRY PLUM	.	.	<i>Prunus Cerasifera</i>
CHESTNUT BUD	.	.	<i>Æsculus Hippocastanum</i>
* CHICORY	.	.	<i>Cichorium Intybus</i>
* CLEMATIS	.	.	<i>Clematis Vitalba</i>
CRAB APPLE	.	.	<i>Pyrus Malus</i> ³⁸
ELM	.	.	<i>Ulmus Campestris</i> ³⁹
* GENTIAN	.	.	<i>Gentiana Amarella</i>
GORSE	.	.	<i>Ulex Europæus</i>
HEATHER	.	.	<i>Calluna Vulgaris</i>
HOLLY	.	.	<i>Ilex Aquifolium</i>
HONEYSUCKLE	.	.	<i>Lonicera Caprifolium</i>
HORNBEAM	.	.	<i>Carpinus Betulus</i>
* IMPATIENS	.	.	<i>Impatiens Royleii</i> ⁴⁰
LARCH	.	.	<i>Larix Europea</i> ⁴¹
* MIMULUS	.	.	<i>Mimulus Luteus</i> ⁴²
MUSTARD	.	.	<i>Sinapis Arvensis</i>

neki nazivi u tekstu iz 1941. godine danas zastarjeli. Moderni naziv biljke koja se koristi za pripremu cvjetne esencije Centaury je primjerice *Centaureum umbellatum*.

37 Grčki završetak riječi –ma, u stvari nije ženskoga roda, a točan naziv za ovu biljku je *Ceratostigma willmottianum*. Mi smo ovdje ostavili *willmottiana* zato što se ovaj naziv često koristi u knjigama o cvjetnim esencijama.

38 Moderno ime je *Malus sylvestris*. *Malus pumila* je često bilo korišteno kao sinonim na etiketama proizvoda i u knjigama.

39 Moderno ime *Ulmus procera*.

40 Moderno ime *Impatiens glandulifera*.

41 Moderno ime *Larix decidua*.

42 Moderno ime *Mimulus guttatus*.

OAK . .	<i>Quercus Pedunculata</i> ⁴³
OLIVE. .	<i>Olea Europæa</i>
PINE . .	<i>Pinus Sylvestris</i>
RED CHESTNUT .	<i>Æsculus Carnea</i>
* ROCK ROSE .	<i>Helianthemum Vulgare</i> ⁴⁴
ROCK WATER .	
* SCLERANTHUS.	<i>Scleranthus Annuus</i>
STAR OF BETHLEHEM	<i>Ornithogalum Umbellatum</i>
SWEET CHESTNUT .	<i>Castanea Vulgaris</i> ⁴⁵
* VERVAIN . .	<i>Verbena Officinalis</i>
VINE . .	<i>Vitis Vinifera</i>
WALNUT . .	<i>Juglans Regia</i>
* WATER VIOLET .	<i>Hottonia Palustris</i>
WHITE CHESTNUT	<i>Æsculus Hippocastanum</i>
WILD OAT . .	<i>Bromus Asper</i> ⁴⁶
WILD ROSE . .	<i>Rosa Canina</i>
WILLOW . .	<i>Salix Vitellina</i>

† Ne postoji engleski naziv za *Bromus Asper*.⁴⁷

Bromus je stara riječ koja znači zob (engl. *oat*, op. prev.).

43 Moderno ime *Quercus robur*.

44 Moderno ime *Helianthemum nummularium*.

45 Moderno ime *Castanea sativa*.

46 Moderno ime *Bromus ramosus*.

47 Ova bilješka za Wild Oat je dio teksta iz 1941.

Neka u našim srcima uvijek bude prisutna radost i zahvalnost što nam je Veliki Tvorac svih stvari, u Svojoj Ljubavi prema nama, postavio u polja biljke za naše izlječenje.

Ovo izdanje *Dvanaest iscjelitelja i ostale cvjetne esencije* objavljeno je online dana 24. rujna 2011.

Za više informacija o dr. Bachu i njegovu radu...
Za upute o samostalnom odabiru Bachovih esencija...
Za preporuke knjiga...
Za pomoć pri odabiru esencija...
Za kontakt s educiranim praktičarima...
Za edukaciju...
Za besplatno preuzimanje dokumenata...
Za mišljenja i komentare...
Za biltene...
Za poveznice prema informacijama na mnogim jezicima...

www.bachcentre.com